

Népünk hagyományvilágából

A kispásztor

A homoki szőlő kutatása közben találgattunk először ezzel a gyermekfogalkozással. Hamar kiderült, hogy sokkal szélesebb körű, amint ezt előre gondoltuk volna. Szeged környékén kialakult hegyközségek állandó csószot tartottak, aki a szőlőérés idejére kispásztort fogadtott maga mellé. A fokozottabb figyelmet nappal az állati kártevők (kóbor kutyák, seregélyek), éjjel a szőlőtől-vajok megjelenése indokolta. A csósz a kispásztort csak nappal foglalkoztatta, aki fölment a látófára (földbe ásott oszlop, jobb és bal oldalán fogakkal) és lószórsudárú kancsikával durrogott, ha seregélycsapat közeledtét érzékelte. Ha a keze mögfordult, elővette a kerepőlt, mert azt a bal kézzel is lehetett forgatni. Kóbor kutyára parittyával lött.

A kispásztor szőlőörzés közben gereblyét húzott maga után, mindig eltüntette saját nyomait, hogy megállapíthassa, milyen hivatlan vendég járt a rábizott területen.

A kispásztort a csósz élmezte. Szolgálatát augusztus elejétől október közepéig, illetve a szünet befejezéséig tartott. Béré egy öltöny nyári ruha volt. Szőlőt ő sem ehetett. Ha nagyon megkínvánta, és azt akarta, hogy ne látszódjék, nem szőlőszemetet csipett le, hanem kocsányrészeket tört le a szőlőfűtről.

A Szeged környéki homoki gazdák népes családjából mindenfajta jószág őrzésére került pásztor. Ha kevés, csak négy-öt hold föld volt a birtok, a gyerekeket elszegődítették módosabb gazdához. A hatéves gyermeket pulykák mellé állították. A pulykafalka mehetett mindenfelé, nem tett kárt semmiben. Csak szemmel tartotta őket a pulykapásztor, hogy dél felé melyik fa hűvösében telepedtek meg. Odavitték nekik az eleséget, a túróval összekevert darát. A 12 éves gyermekből kispásztor lett. Napkeltétől tíz óráig, a nagy meleg beálltáig a mezőn vagy a tallón legeltettek. A meleg enyhülésével, délután négy óra felé ismét kihajtott a kispásztor. A 14 éves fiúgyerekekkel már dísz-

nót őriztettek, kanász lett, a 15-16 éves fiúgyerekekből pedig gulyás. Ami még fokozottabb helytállást kívánt. Napkeltétől napnyugtáig legeltette a marhákat, közben ötször (reggel kihajtáskor, frustokban, délben, uzsonna-kor és este behajtáskor) itattak. A gulyás gyereket megtanították fejni, és fokozatosan vonták be a nehéz munkába.

A pulykapásztor és a libapásztor egy-egy öltöny nyári ruhát, a kanász e mellé még egy választási malacot vitt haza. A gulyás már lábbelít is, egy öltöny téli-nyári ruhát kapott; a fogadott pásztor és a saját gyermek ugyanolyan ellátásban részesült. Nem véletlen a családaim, kiscselédjeim.

Iskolakezdéskor, indulás előtt, reggelenként meg kellett legeltetni a jószágot, s tanítás után ugyancsak a jószág mellé állt a gyerek, egészen sötétedésig. A tanyától az iskoláig, különösen reggel, futva tették meg az utat, mert ha elkéstek, büntetést kaptak. Leckét írni csak kénső este, petróleumlámpa fényénél, az asztal sarkán vagy az ablakpárkányon lehetett. Nem sokat javult a helyzet a pásztorokdás megszűntével (Dömötör, okt. 26.), mert mindig akadt dolog a tanya körül. Az iskola állandóan hátrányt szenvedett. Talán ez is közrejátszott abban, hogy tanyán már pünkösdkor befejezték a tanítást, és szeptemberben hiányos pad-sorokkal kezdték a munkát.

Börcsök Vince

A lámákat megmentették a kipusztulástól

A néhány évvel ezelőtt még kipusztulástól fenyegetett láma (Llama vicugna) állományt céltaszat természetvédelmi intézkedésekkel sikerült megszokozni. 1970-ben csak mintegy 15 000 élt ebből az állatból az egész dél-amerikai kontinensen. A szakemberek ma ismét csaknem 60 000-re becsülik számukat, jelenti a frankfurti Zoológiai Társaság, amely irányadóan vett részt a Pampa Galeras lámavédelmi terület létrehozásában a perui Andokban, ahol a vad-örzök tömeges pusztításai után egy rezervátumban

csak 1700 láma maradt életben. A második világháború után értékes gyapjú miatt üldözték és csaknem kiirtották ezeket az állatokat. Jelenleg német és perui szak-értők fejlesztési terv keretében tervet dolgoztak ki az állatok óvatos befogására, hogy gyapjukat a hazai iparban használhassák fel. A lámák értékét már az inkák is fellelítették. Bizonyos időközönként csapdába ejtették, megnyírták és ismét szabadon bocsátották őket. Csak keveset volt szabad megőlni közülük.

Az Ikarus Szegedi Gyára

FELVESZ

autóbuszalkatrész gyártására lakatos, hegesztő, festő szakmunkásokat

Női és férfi dolgozókat betanított szerelői munkára.

Segéd munkások betanítását, betanított munkások szakmunkás-vizsgára való felkészítését biztosítjuk.

Műszaki, közgazdasági munkakörökbe felvesszünk középfokú gépipari és közgazdasági végzettségű munkavállalókat.

Jelentkezés:

Ikarus Szegedi Gyára, Munkaügyi Osztály, Szeged, Fonógyári út 9.

Új öntési eljárás

A világ harminc országában — köztük az USA-ban, Nagy-Britanniában, Franciaországban, Olaszországban, Belgiumban és Kanadában — szabadalmaztatták azt az új bolgár módszert, amelyet fémek, ötvözetek és nem fémek anyagok öntésénél, a nyomás és az ellennyomás egyidejű felhasználásával alkalmaznak. A találmány Angel Balevszki professzornak, a Bolgár Tudományos Akadémia elnökének és Ivan Dimov professzornak a nevéhez fűződik.

Az úgynevezett ellennyomásos öntési eljárás segítségével a fémkohászat, a gépgyártás és a műanyagipar új ágai fejlődtek ki Bulgáriában. A klasszikus módszerrel készült öntvényel szemben a Balevszki-Dimov módszerrel előállított öntvény ellenálló képessége magasabb, felülete simább. Az új eljárással olyan fémek is alkalmazhatók, amelyeket korábban az öntésnél nem használtak.

APRÓ HIRDETÉSEK

ADÁSVÉTEL

Jó állapotban lévő Warsawa személygépkocsi eladó. Erd.: 2 óra után. Ördög István, Széreg, Zalka Máté u. 14. x

T-4-10-es kis teak-tartozékaival eladó. Foráskút, Jókai u. 5. Zádori. x

ZU Moezkvics 2140-es eladó. Boross József u. 23/B. x

Meazzi Diferent jazzgongna eladó. Erd.: Mórhalom, Szociális Otthon. 8 órától fél 8-ig. Migh József. x

Trabant 600-as, 1979-ig érvényes vizsgával sürgősen eladó. Erd.: Gyöngyűk u. 24. x

ALBERLET

Két egyetemista diák lány alberletet vagy garazont bérelne december 1-től. Ajánlatokat: „Nyugodt tanulás 77” jellegre a győri Hirdetőbe kérjük. x

LAKÁS

Felsővárosi, 2+2-es, IV. emeleti, tanácsai értékesítési, szövetkezeti lakásom 3 szobás szövetkezetre cserélem. „Sürgős 15 590” jellegre a Sajtóházba. x

Másfél szobás, OTP-lakás eladó. Tarján 808., D. I. 1. (József A. sugárút.) x

Keresünk

iroda részére

alkalmas, 100-110 négyzetméter

alap-területű helyiséget

körülbelül 8-10 havi időtartamra.

Ajánlatokat:

AGROBER Szeged, Bocskai u. 5. sz. alá kérjük megküldeni.

EGYEB

Kérem azt a szegedi lakost, aki 1977. okt. 9-én (vasárnap este) Kistelek előtti történet becsét után felelősséget Zsiguli gépkocsival bontott a kisteleki megállóállomásra, közölje lakcímét: Bemkő Dezső, Szeged, Béke u. 10. Telefon: 30-373 (16 óra után), munkaidőben: 14-823 telefonon, DEMASZ, Klauzál tér 9. x

Jó állapotú tanya eladó. Ruzsa 608. Erdéklődni: Tamás István, Mórhalom, Széreg u. 12. x

Újszeged, Széregi út mellett szoba-konyhas 1/3 házzal telekkel, decemberi békítőzással eladó. Erdéklődni: „December 10 179” jellegre a Budapest, Felszabadulás léri Hirdetőbe. x

Kétszobás magánház beköltözhetően, CN-es Tram, 1979-ig érvényes műszaki eladó. Erdéklődni: 16 órától. Széreg, Gyár u. 22. x

Közművesített ház hely, 200 n-öles, eladó. Balástya, Tolbuhin u. 27. Halász. x

Háromszobás magánház, nagy kerttel eladó. Széreg, Magyar u. 164. x

Szoba, konyhas, jószag-tartásos kis magánházam azonnal átadással eladó. Malom u. 16/A. x

Szorgalmas eladó. „Tarján 15 646” jellegre a Sajtóházba. x

Eladó 200 négyzetméterű ház helynek. Mihálytelek, Vörös Hadsereg u. 7. x

Egy családi ház nagy kerttel eladó. Erdéklődni: 17 óra után. Tápé, Szendrői Júlia út 22. x

INGATLAN

Garázs eladó. Hunyadi J. sugárút 35. Telefon: 19-061. x

Ház hely ocsón eladó. Erdéklődni: Tápé, Nagy-162 878” jellegre levelet a mai Hirdetőbe. x

HÁZASSÁG

Képzermekes, özvegy férfi 173 cm magas, 38 éves, barna, megismerkedne házasság céljából korábban hozzá illő nővel. „Rossa egyedül - 162 878” jellegre levelet a mai Hirdetőbe. x

Egy család háza nagy kerttel eladó. Erdéklődni: 17 óra után. Tápé, Szendrői Júlia út 22. x

Munkaalkalmak

Ipari nagyvállalat keres a Szegedi Orvostudományi Egyetemre kihelyezett fejlesztő laboratóriumának vezetésére nagy - lehetőleg fejlesztési - gyakorlatiattal rendelkező villamos- vagy műszerész mérnököt, esetleg technikusot. Jelentkezni frásban „Pályázat jelleg” Szegedi Orvostudományi Egyetem. Pf. 471 címen.

A Szegedi Városgazdálkodási Vállalat szegedi munkahelyi felvessz kis teljesítményű központi fűtő, kis teljesítményű kazánfűtő, kazánfűtő és kazánkezelői vizsgával rendelkező dolgozókat, gázüzemű kazánok kezeléséhez segéd munkásokat, valamint keréssz technikust. Jelentkezni a vállalat telephelyén, Paacsirta u. 1. szám alatt.

A Kisteleki Egység Általános Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet pályázatot hirdet a kéthektáros mintakerület állás betöltésére. Középfokú vagy szakmunkás-képesítés, valamint szakmai gyakorlat feltétlenül szükséges. Jelentkezni az AFÉSZ felvásárlási osztályán, Kistelek, Petőfi u. 2. Reggel 8-tól délután 16 óráig.

Az ópusztaszeri Árpád vezér Termelőszövetkezet (szegedi járás) azonnal felvétellel mezőgazdasági gépszerezőt, motorszerezőt szerviz munkára keres. Jelentkezni a tsz főmezőgazdászánál.

FIGYELEM!

A Magyar Közgazdasági Társaság Csongrád megyei Elnöksége értesíti azokat, akik a

Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem szegedi kihelyezett tagozatán,

ipari szakon, 1978. év őszi levelező (estői) jelleggel továbbtanulni kívánnak, a közel napokban sürgősen jelentkezzenek a JATE Természettudományi Kara által meghirdetett

felvételi előkészítőre

(Szeged, Aradi vértanúk tere 1.)

A felvételi tárgyak: matematika, politikai gazdaságtan, vagy ez utóbbi helyett történelem.

A kihelyezett tagozat munkája a jelenlegi tanév II. félévében megindul. Bács és Békés megyei lakosok is részt vehetnek.

Az Idegenforgalmi Hivatal a volt Turista Szállójában, Szeged, Victor Hugo u. 1. szám alatt,

helyszíni árusítást tart

az alábbi napokon: 1977. november 22-én, 1977. november 23-án Mindkét napon 9-12 óráig és 13-16 óráig.

Eladásra kerülnek többek között: vaságycak, heverők, asztalok, éjjeliszekrények, öltözőszekrények, üvegvitrin, székek, fotelok, paplanok, szivacsmatracok és egyéb berendezési tárgyak 30-tól 200 Ft-ig. Fizetési mód: helyszínen, készpénzben.

A SZEGEDI BŐRDISZMŰ ISZ pályázatot hirdet

termelési osztályvezetői

munkakör betöltésére.

Feltétel: bőrkonfekció-cipőipari műszaki főiskolai, vagy szakközépiskolai végzettség és legalább 5 éves ipari gyakorlat. Felvesszünk még lehetőleg bőrkonfekció-cipőipari szakközépiskolát végzett dolgozókat technikus beosztásba. A pályázatot frásban kérjük a szövetkezet Kölcsey utca 10. szám címére benyújtani, az eddigi munkakörök megjelölésével.

A HÍDEPÍTŐ VÁLLALAT 043. számú Építészvezetősége tájékoztatja a lakosságot, hogy Újszegeden, az Odesz-szal körút-Gyapjas Pál utca és Tárogtató utca által érintett KÖZÜTI CSOMÓPONTOT 1977. november 21-től a Szeged, Északi Tisza-híd építési munkái miatt

a forgalom elől lezárja

Ezen az útvonalon közlekedők a Népkeri utca, Bérkert utca, Közép fasor kerülőútvonalat vehetik igénybe.